

VESTNIK

PROSVETNIH ZVEZ

Prosvetni dan.

Prosvetna zveza vabi svoja društva na I. Prosvetni dan, ki se bo vršil 16. maja 1926 v Št. Vidu n. Ljubljano. Prosvetnega dne se mora udeležiti vsako društvo v kolikor mogoče obilnem številu z društveno zastavo. Bo to prva prireditev te vrste po vojni. Naj zato zaplapolajo društvene zastave širom naše Gorenjske in prihite v prijazen Št. Vid, kjer bo ta dan slovesno blagoslovljen »Ljudski dom«. Na to slavnost bodo prišli društveni pevski zbori, ki imajo ta dan svoj pevski koncert. Društva in zbori cele Gorenjske in Notranjske so obvezna udeležiti se I. Prosvetnega dne. Agilni pripravljalni

odbor Blaž Potočnikove čitalnice prosi, da bi vsako društvo takoj naznanilo vsaj približno udeležbo svojih članov. Prehrano bo vodila Blaž Potočnikova čitalnica v lastni režiji in bo stalo kosilo 10 Din. Vožnja bo polovična. Društva, odseki, krožki in zbori, pripravite se na ta prelepi praznik in pošljite prijave na: Blaž Potočnikovo čitalnico v Št. Vidu nad Ljubljano!

Za Prosvetno zvezo:

Dr. Mohorič, t. č. predsednik.

Vinko Zor, t. č. tajnik.

SPORED PROSVETNEGA DNE,

ki se bo vršil dne 16. maja v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dopoldne:

1. Ob pol 8 sprejem na kolodvoru.
2. Ob 8 I. govor: Družina (dr. Breclj).
3. Ob 9 slovesna sv. maša, II. govor: Cerkev in prosvetno delo. Dek. Zabret.
4. Ob 10 poklonitev društev na Blaž Potočnikovem grobu; III. govor: Slava prednikom. Dr. Trdan. Žalostinka združenih zborov.
5. Ob 11 blagoslovitev novega doma:
 - a) Pozdrav društva,
 - b) Pozdrav župana,
 - c) IV. govor: Naš dom. Dr. Korošec.

- d) Foerster: »Če gospod ne zida hiše...« Petje.

Popoldne:

1. Ob 2 litanije in šmarnice.
2. Ob 3:
 - a) Koncertna točka godbe,
 - b) V. govor: Čuvajmo značaj domačije (dr. Capuder),
 - c) Koncert »Pevske zveze«,
 - d) Razdelitev nagrad.
3. Ob 5 prosta zabava in godbeni koncert.
4. Ob 8 slavnostna akademija Orla.

F. B.:

Osnutek modernega društvenega odra.

(Dalje.)

Sobne kulise.

Kot smo že rekli, nam morajo dati dobre kulise neskončno število kombinacij. Pri sobnih kulisah je to zelo lahko mogoče, dasi rabimo za najrazličnejše scenerije ene in iste kulise! Poglejmo, kako!

Sobi dajo njen posebni izraz okna, vrata in oprava; stene same so manjšega pomena. Po tem principu napravimo tudi mi naše kulise, ki obstoje iz praznih golih, sten in nekaj kulis s spremljivimi okni in vrati. Vse sobne kulise slikamo zato v eni sami barvi brez vseh arhitektur, le spodaj napravimo temen pas za cokelj. Platno je navadno napeto na obe strani kulise in na vsaki strani drugače barvano. Barvi sta isti kot pri prosceniju, navadno na eni strani svetlo siva (preprost zid), na drugi pa bolj živa, modra ali rdeča. Če napenjamo platno le na eno stran, moramo seveda napraviti za dve barvi dve garnituri kulis. S temi enotnimi stenami sestavljamo vse scene: salon in klet, cerkev in ječo, navadno sobo in dvorano. Karakterizirajo pa vsako scenerijo posebna okna in vrata, oprava, po potrebi še stebrovje itd. Te stvari lahko poljubno izmenjavamo po zahtevah igre. Vse te kulise stoje povsem prosto in niso vezane na nobeno stalno pritrjeno ogrodje, kot pri starih odrih, temveč se lahko poljubno prestavljajo in sestavljajo.

V nekaterih kulisah pustimo odprtine za vrata in okna. Ta se lahko snamejo ter se nasade druga, v raznih slogih in oblikah, kakršna pač rabimo za gotovo dejanje. V te odprtine vstavimo najprej 20 cm globok lesen okvir, podobno kot pri prosceniju, da dobimo s tem debelino stene. Nekateri teh odprtin imajo natančno iste mere kot proscenijeve odprtine, da namreč lahko rabimo ista vrata in okna za proscenij in sobne kulise. Poleg tega imamo za sobne kulise še posebne okvirje, s kateri-

mi lahko vstavimo v iste okenske odprtine večja ali manjša okna. S tem dosežemo, da rabimo za vse sobne scenerije samo dve kulisi in vendar lahko napravimo sobe z različno velikimi okni.

Število sprememb še povečamo, če naredimo še 80 cm visok cokelj v obliki posebnih kulis in za iste mere, kot so velike kulise. Na eno stran naslikamo salonske arhitekture, na drugo pa navaden zid.

Za orientacijo podajam števila in mere sobnih kulis, ki jih približno rabimo za oder s ploskvijo 8×8 m²: 2 kulisi, široki 150 cm z dvojnimi vrati, 2 po 120 cm z dvojnimi velikim oknom, 3 po 120 cm praznih, 1 114 cm z enojnimi vrati, 4 po 100 cm, praznih, 2 po 94 cm z odprtino za okno, 3 po 50 cm, praznih, 4 po 40 cm, 4 po 30 cm in 8 desk po 16 cm. Če še platno napenja le na eno stran, jih je treba — razen desk — seve še enkrat toliko. (Deske se rabijo za stebre — o tem pozneje.) Višina kulis naj bo 3 do 4 m.

Okna rabimo sledeča: 2 navadni sobni v treh velikostih, 2 gotski, 2 romanski, 2 orientalski, 2 zamreženi, 2 kameniti. Podobno je z vrati: 2 gotskih, 2 romanskih, 2 orientalskih, 2 za navadno sobo, 2 za gosposko sobo, 1 železna, 1 lesena, 1 kuhinjska. Če imamo poleg tega še dva velika oboka, enega gotskega in enega romanskega, gosposko in kmetško peč, kamin in kakšno omaro (kulise!), je naša sobna oprema in oprava gotova.

Kombinacije, ki jih lahko s tem materialom sestavljamo, so po številu in obliki naravnost nepregledne. Obliko prostorov, to je floris sobe, imamo popolnoma v svoji roki; vse kombinacije lahko izvršimo v dveh barvah, vsako posebej ali pa mešano; s prestavljanjem in izmenjavanjem oken in vrat dobimo najrazličnejše sobne slike. Pred kulise lahko postavimo še cokelj; če ga obrnemo na eno stran, imamo salon,

cerkev itd., če ga obrnemo na drugo, kjer se vidi kamenje, smo v ječi, kleti, trdnjavi itd. Cokelj lahko postavimo tudi v prosto naravo; s tem dobimo zid okrog vrta, teraso, cestni zid, most in podobno. Če postavimo n. pr. na oder gotski obok, vstavimo gotska okna in vrata, smo naenkrat v gotski cerkvi ali grajski dvorani. Postavimo v zadnjo steno zapored dve kulisi z velikimi, dvojnimi okni: imamo slikarsko delavnico, fotografski atelje ali verando. Učinek zelo povečano, če damo za ti dve okni pokrajino ter jo zadaj razsvetlujemo. Imamo vtis, da zunaj sije sonce. Vse te scenerije lahko še obogatimo s plastičnimi kulisami, stopnicami, zvišanimi podi in raznimi plastičnimi predmeti. Če vpoštevamo še, da moremo s pomočjo luči dajati sobam razne barve, jim vdahniti pojubno razpoloženje, uvidimo, da je število naših sprememb postalo res neskončno. Število kulis pa nam je ostalo razmeroma majhno napram onemu pri starih oderskih sistemih, ki rabijo za vsako sobo posebne kulise.

Kako kulise vežemo med seboj, pojasnimo na koncu naslednjega odstavka.

K sobnim scenerijam je mogoče prirediti tudi strop. V ta namen se rabi vmesni zastor, katerega spodnja lata se v višini kulis pritegne z vrvmi ob zadnjo odersko steno. Če ni strova, ga nadomestuje nekaj sufit. Sufite so 80 do 150 cm visoki zastori, ki vise vrhu odra. Na zgornji in spodnji strani imajo pritrjeno leseno lato, in sicer na sprednji strani zgoraj spredaj, na zadnji strani pa spodaj zadaj. S tem dosežemo da gledalec late nikdar ne vidi. Sufite so namreč barvane na obe strani in se po potrebi obračajo. Na eni strani so prazne in svetlo sivo pobarvane; ta stran zakriva vrhove sobnih kulis, tvori v naravi nebo itd. Druga stran pa ima naslikano vejevje dreves. S tem smo že zašli med

pokrajinske kulise.

Naša razprava nas popelje sedaj iz sobe že v prosto naravo. Opazujmo sliko narave v splošnih potezah! Takoj nam padeta v oči dva izrazita dela: zemlja

in nebo. To, kar daje sliki njen značaj, je zemlja. Nebo je za vse slike približno enako. Ker zavzema na navadnih slikah vsaj polovico slike nebo, bi bilo za naš namen velike koristi, če se nam posreči ločiti oba elementa, t. j. zemljo in nebo ter porabiti isto nebo za več slik. S tem bi prihranili vsaj polovico platna, ker bi bilo treba na platno slikati le dele z zemljo. Kakor smo pri sobnih kulisah z dobro idejo prihranili mnogo kulis in povečali število kombinacij, podobno lahko storimo sedaj. Naredimo en sam velik prospekt ter naslikajmo nanj nebo. Pred to nebo položimo drugo kuliso, na katero je naslikana vas, pokrajina itd., in ki je na vrhu izrezana tako, da nebo odpade. Oba dela skupaj tvorita že prav lepo sliko, ker je »zemlja« položena nekaj spredaj pred »nebo« in se vsa scena zato vidi še bolj plastično. — Velikega prospekta seveda ne bomo pustili čisto praznega, ampak naslikamo spodaj ravnino ali morje. Ta dva imata namreč najnižje obzorje in ju torej vsaka druga slika zakrije. S tem pridobimo zopet eno scenerijo. Na zadnjo stran velikega prospekta naslikamo velik temen gozd, ki sega do vrha. Kadar ga rabimo, obrnemo prospekt. Slika gozda mora biti seve narobe napram oni na prvi strani, kot smo že ugotovili. Mesto številnih prospektov, kot jih imajo stari odri, imamo mi enega samega. Mesto njih pa imamo okrog 6 m dolge ter 2.5 m visoke pokrajinske kulise, takojmenovane »obzorja«, ki jih postavljamo pred veliki prospekt. Ker so višine različne, jih lahko postavljamo tudi zaporedno. N. pr. najprej položimo malo, 20 do 50 cm visoko kuliso, ki tvori nekak prehod iz ravnine (poda) v gričevje, nato hribovito pokrajino, zadaj vas, še zadaj gorovje, nazadnje pa nebo velikega prospekta. Taka slika je zelo plastična. Ta obzorja imajo platno napeto le na eno stran, slikana so pa na obe strani. Zato je treba lesena ogrodja, ki drže »obzorje« pokoncu, spretno skriti v sliko, n. pr. za zvonik, rob strehe, deblo, plot itd. Ogrodje take kulise se na treh straneh lomi s pomočjo tečajev, tako da obzorje samo stoji v dveh

topih kotih. Za manjše scenerije se napravijo še posebna stojala, ki dopuščajo znižanje ali povišanje slike. Vrh ima obzorje iz lepenke ali tanke deske izrezane konture.

Tri taka obzorja, slikana na obeh straneh, zadostujejo tudi že za večji oder. Motivi bi bili: mesto, vas, gozdna pokrajina, cvetoča pomladna pokrajina, hribovita pokrajina, ravninska zimska pokrajina. Poleg tega ima še na glavnem prospektu dve sceneriji, kot smo že omenili. Da materijal še bolj izrabimo, naslikajmo še na zadnjo stran vmesnega zastora veliko gorsko pokrajino s prepadi — prav do vrha zastora.

Stranskih pokrajinskih kulis rabimo 6 do 8. Slikane so tudi na obeh straneh. Da dobe mesto pravokotnih oblik konture drevja, gorovja itd., jim pribijemo ob straneh primerno obdelane kose desk. Vse skupaj se nato prevleče s platnom in pobarva. Nekateri zgledi za obstranske kulise bi bili: debelo deblo, slamnata hiša, deblo, pečina, listnato drevo, iglasto drevo, kos pomladne, kos gozdne pokrajine, drevo, visok grm, arhitektura mestnih vrat, isto za kmetska vrata, mestna hiša, kmetska hiša itd.

Sliko zelo spremenene posamezni predmeti, ki jih lahko poljubno predstavljamo in grupiramo. Teh potrebujemo: 4 debela brez vej, 4 grme, 3 košata drevesa raznih velikosti, vaški vodnjak — znamenje, mestni vodnjak — skupina dreves, 5 skal raznih velikosti, križ (znamenje), cestno svetilko, nagrobni spomenik, preprogo za fla: na eni strani zelena (trava), na drugi rjava ali sivo marogasta (skalovje). Dobro je tudi, če imamo posamezna drevesa, kot n. pr. topol, smreko, vrbo, vrbo žalufko, cipreso, palmo, brezo. Tudi en plot nič ne škodi! — Vse te kulise imajo lesena ogrodja, da morejo stati pokonci, le krone velikih dreves so mehke ter vise izpod stropa. Debla za njo pa naj bodo že trdna.

S temi sestavnimi deli smo si pridobili neizčrpen vir sprememb. Vse te dele, obzorja, kulise, drevje in posamezne predmete lahko po svoji volji postavljamo bolj na levo ali na desno, bolj spredaj ali zadaj, kakor pač

hočemo, da pride kaka stvar bolj do izraza. Gotove naslikane predmete na obzorjih lahko s temi stvarmi zakrijemo, ali pa jim damo s tem, da jim pridružimo podobnih kulis, še večji poudarek. Če denemo n. pr. pred ozadje vas, spredaj pa postavimo nekaj debel, dreves, skal in grmov, smo v gozdu, iz katerega se vidi v vas. Ako pa vse to odnesemo proč in postavimo na sredo vaški vodnjak, na vsako stran pa eno hišo, smo pa sredi vasi.

Sufit potrebuje naš oderski sistem le malo (proscenij!). Te naj se prilagode barvam pokrajinskih scenerij. Spodnji del je treba izrezati v obliki listnatih kontur. Take dele, ki jih je treba izrezati (drevje, ki visi izpod stropa), navadno napnemo na žično ali vrveno mrežico.

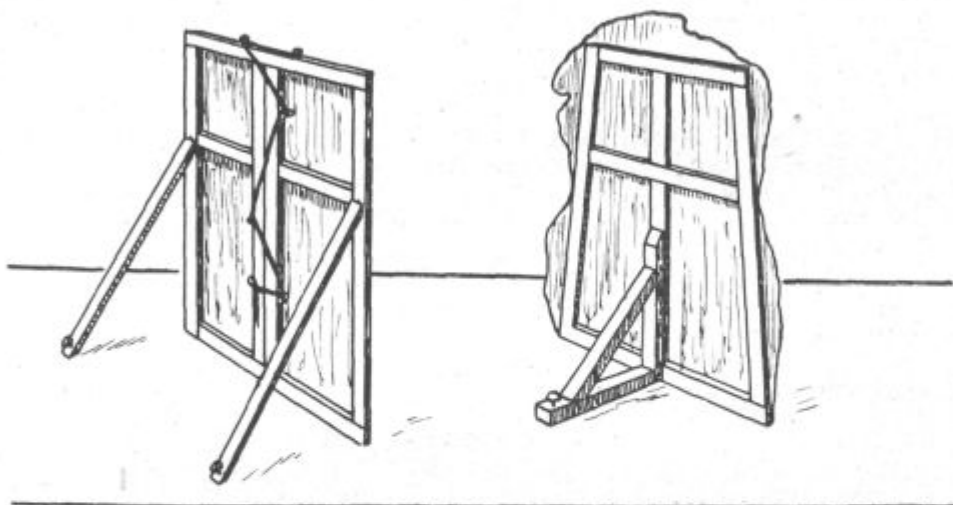
Kako postavljamo in vežemo te kulise med seboj? Sobne kulise so privezane ena k drugi z vrvjo ali žico. Ta se priveže na zgornji rob kulise in naj je tako dolga kot je kulisa visoka. Ob robih obeh kulis, ki jih moramo zvezati skupaj, imamo pritrjene vijake z obročkom ali pa lesene kljane, ki so obrnjeni drug od drugega vsak v svojo kuliso. Vrv vržemo od prvega vijaka, za katerega je privezana, do simetrično stoječega vijaka na sosednji kulisi, katero hočemo k prvi privezati. Nato jo napnemo ter gremo ž njo poševno do drugega vijaka (klina) na prvi kulisi, nato zopet nazaj, na kar jo končno pritrdimo. V ta namen ima vsaka kulisa spodaj večji vijak. Kako se to izvrši, vidimo na skici št. 6. Na ta način med seboj zvezane kulise stoje dovolj trdno, vendar pa se vrv lahko toliko poda, da moremo delati kote. Če imamo platno le na eni strani, je ta način naiprikladnejši: moremo ga pa uporabljati tudi pri obojestransko napetih kulisah. Pri teh vzamemo nekaj manjše vijake, jim zakrivimo obroček v kljukico ter jih zavijemo v ogrodje. Če jih prebarvamo z barvo kulis, se iz razdalje nekaj metrov sploh ne opazijo.

S pomočjo vijakov na obročke lahko vežemo kulise še na drug način. Ta način je priporočljiv zlasti za dvostransko napete kulise. Vijaki stoje tako, da vi-

dijo gledalci le njih teme, medtem ko vidijo pri prejšnjem načinu celo ploskvico obročka. V robove kulis privijemo vijake tako, da leži obroček vodoravno s svojo ploskvijo. Prva dva vijaka sta en meter od tal, druga dva tako visoko, kolikor moremo seči z roko. Potrebno je, da so vijaki vseh kulis na isti višini.

zgoraj ne rabi, ker preveč razje kuliso, pač pa ga lahko brez škode rabimo spodaj. — Pri manjših odrih je mogoče kulise opirati mesto na tla na stene odra. Zato vdelamo na raznih mestih sten vijake z obročki, za katere primejo kljuge opor. Opore morajo biti raznih dolgosti in imajo torej kljukice na obeh straneh.

Skica št. 6.

Kulise zvežemo na ta način, da zatakujemo v luknjice vijakov železno spojko (kljukico) tako, da drži obroček vijakov na obeh kulisah. Spojke, ki vežejo preko kotov, morajo biti ukrivljene. Vijake in spojke je pobarvati.

Ni pa še zadosti, da kulise med seboj zvežemo. Treba jih je dostikrat podpreti še napram podu. To napravimo s podporami, ki jih damo na sredo večjih sten ali pa tudi posamezno stoječih kulis. Podpore so 2—3 m dolge lesene palice, ki so zgoraj in spodaj poševno prirezane. Zgoraj imajo železno kljukico, ki se zapne za obroček vijaka, privitega v kulisno ogrodje. Oderskega svedra naj se

Pritrjene pa morajo biti okrog 2 m visoko, da ne ovirajo spodaj prometa.

Manjše kulise, kot drevje, skalovje, grmovje itd., pa tudi cela obzorja, podpiramo s posebno pravokotno podporo, kot jo kaže skica.

Najboljša opora kulis pa so koti. Zato je treba postaviti sobo tako, da ima čimveč kotov in oglov, prizidkov in udolbin, pa bodo kulise stale same od sebe. Precejšnje število ozkih kulis nam to zelo olajša. Razven te ugodnosti je taka soba mnogo živahnejša, ima lepe sence in nudi tudi igralcem mnogo več prilike za razne situacije in domisleke.

(Dalje.)

Slovenska krščanska ženska zveza.

Dne 2. februarja se je uresničila naša želja, da se je obnovila in poživila s pomočjo Prosvetne zveze naša Slovenska krščanska ženska zveza. Ta dan smo imeli občni zbor in kot najvažnejši sklep tega občnega zbora navzjamo to, da je postala SKZZ res osrednja organizacija naših ženskih društev in odsekov. Odslej naprej so njene članice le organizacije in ne več posamezne osebe. Upamo, da bo ta odločitev veliko pripomogla k uspevanju vsega dela SKZZ. Odbor se je konstituiral sledeče: predsednica ga Polda Dolenc, podpredsednica ga Gabrijele Sernec, tajnica gđna Anica Novak, blagajničarka gđna Zalka Zalarjeva, odbornice ga Maruška Vertovec, ga Cina Kodre, ga Mara Puntar.

Odbor smatra za svojo prvo nalogo, da zbere okrog sebe naše ženske organizacije; zato iskreno prosimo, da se pridno prijavljate na naslov Prosvetna zveza v Ljubljani za Slov. kršč. žensko zvezo. Nekatere odlične organizacije, kot Orli-

ška podzveza, Zveza dekliških zvez v Mariboru in Družba sv. Elizabete so se že priglasile.

Slov. kršč. ženska zveza ni določila za leto članarine za svoje članice, pač pa prosi, da prispevajo organizacije prostovoljno primerno vsoto za pokritje stroškov. Položnice so na razpolago.

Naš letošnji delovni program obsega predvsem, da izdelamo kolikor mogoče natančno statistiko vsega ženskega dela po naših društvih; za svojo glavno nalogo pa smatra zveza prirejanje gospodinjskih tečajev. Zato hkrati prosimo, da bi se čimprej oglasila društva, katera žele imeti v bodoči sezoni gospodinjski tečaj. Vsako željo in nasvet bo odbor po možnosti upošteval. Naj navedemo končno, da je naš občni zbor 2. februarja povzdignil g. dr. Korošec s krasnim predavanjem: Žena in politika, ki nam je predočilo, koliko je že pred nami dela in kako važna je organizacija.

Prosvetna zveza v Mariboru.

1. Za včlanjena društva je vsakoletna poslovna doba od 1. septembra do 1. septembra. Za Prosvetno zvezo pa od 1. novembra do 1. novembra.

2. »Naš dom« je glasilo članstva v Prosvetni zvezi včlanjenih društev, ki so dolžna, da ga med člani kar najbolj razširjajo. Predlaga se občnemu zboru Prosvetne zveze v Ljubljani, da napravi za svoja društva enak sklep.

3. Da se dvigne število članov Družbe sv. Mohorja, se naroča včlanjenim društvom, da store v času, ki je določen za nabiranje članov, kar največ da se število članov Družbe sv. Mohorja pomnoži in se za Družbo ohrani stalno zanimanje.

4. Letna članarina za leto 1925/26 ostane neizpremenjena, letno 25 Din.

Delovanje včlanjenih društev od 1. januarja do 1. februarja 1926. Občne zbere so v tem času imela in o njih poročala sledeča društva: Ribnica na Pohorju 1. I. Sv. Jakob v Slov. goricah 1. I. Sve-

tinje 6. I. Solčava 7. I. Cirkovce 10. I. Videm 10. I. Dradonja vas—Mihovce 10. I. Ljubno 24. I. Luče 24. I. Sv. Frančišek v Sav. dolini 24. I. Rečica 31. I. Šmarje pri Jelšah 31. I. Prireditev so imela naša društva v tem mesecu 19, saj toliko nam jih je bilo naznanjenih.

Okrožnica in vprašanja. Prosvetna zveza je vsem društvom poslala okrožnico obenem z vprašanji za organizacijo prosvetnih okrožij. Nekatera društva so že odgovorila. Prosimo društva, da nam na vprašanja čimprej odgovore!

Delo za društvene domove. V območju Prosvetne zveze v Mariboru je gotovo eno posebno važno prosvetno delo, oskrbeti našim društvom prostore, postaviti krajevnim razmeram primerne društvene domove. Točasno imajo loterijo za društvene domove: Št. Peter pod Sv. gorami. Sv. Ana v Slov. goricah. Srečke se dobijo pri društvih samih kakor tudi pri Prosvetni zvezi.

Življenje v društvih.

Skioptična predavanja v januarju in februarju.

15. jan. Črnomelj: Pompeji, Snegulčica.
 15. jan. Uršulinke: Planine po zimi; g. Zor.
 16. jan. Rakek: Križarske vojske, Snegulčica; g. Košiček.
 16. jan. Vič: Abstinenco; g. Puhar.
 17. jan. Kamnagorica: Krek, Prešeren; dr. Puntar.
 17. jan. Gorje: Lurd; g. Markež.
 18. jan. Borovnica: Novi testament I-II, del; g. Oblak.
 18. jan. Stolna prosveta: Delo Jugoslovanov izven države; dr. Capuder.
 19. jan. Sromlje: Rim; g. Pečnak.
 19. jan. Ptuj: Sv. Frančišek As.; g. Sparožič.
 19. jan. Uršulinke: Bosna, Ribničan; g. Zor.
 20. jan. Franč. prosv: Indija, Kako postaneš kralj; p. Rupert.
 21. jan. Dobropolje: Koroška; g. Presetnik.
 22. jan. Loški potok: Dev. Orleanska, Judita, Rdeča kapica.
 22. jan. Prosvetna zveza: Stolnica; msgr. Steska.
 22. jan. Uršulinke: Srbija; g. Zor.
 23. jan. Jezuiti: Jezusovo življenje, Novi testament.
 23. jan. Sela: Lizika v Indiji; g. Tomažič.
 24. jan. Ribnica: Rim; g. Črnilec.
 24. jan. Rokodelski dom: Tarcizij; g. kan. Stroj.
 24. jan. Dob. Prešeren in Krek; prof. Doleneč.
 24. jan. Breznica: Očaki in Egipt; g. Gostiša.
 25. jan. Jezuiti: Marija; g. Kobi.
 25. jan. Vrhnika: Dr. Krek; dr. Basaj.
 25. jan. Gor. grad: Afrika, Miška.
 24. jan. Cerknica: Sev. tečaj; Košiček.
 26. jan. Jezuiti: Novi testament: I-II.
 26. jan. Uršulinke: Pariz; g. Zor.
 27. jan. Cerklje p. Krki: Frančišek A.
 27. jan. Kor. Bela: Carigrad.
 28. jan. Vel. Lašče: Vatikan.
 29. jan. Črnomelj: Benetke, Suhí krojač.
 29. jan. Krekova prosv.: Tarcizij; g. msgr. Steska.
 30. jan. Jezuiti: Novi testament II III.
 2 febr. Tržič: Judita, Dev. Orleanska; g. Zor.

3. febr. Bogoslovje: Koroška; g. Remec.
 3. febr. Tržič: Naše meje proti Italiji.
 3. febr. Marijanišče: Boj za Severni tečaj, zakleta ladja; g. Kordin.
 3. febr. Sela: Martin Krpan, Ribničan; g. Tomažič.
 5. febr. Uršulinke: Indija; g. Zor.
 5. februarja Jezuiti: Kitajska.
 7. febr. Sk. Loka: Planine; g. Zor.
 9. febr. Požega: Lurd.
 9. febr. Uršulinke: Slovenija, Mala Terezika; g. Zor.
 9. febr. Cerknica: Lisica zvitorepka, Don Kihote; g. Košiček.
 8. febr. Šiška: Versai; g. Zor.
 10. febr. Trnovo: Vatikan; g. Zor.
 11. febr. Trnovo: Ubuti maček; g. Hostnik.
 12. febr. Uršulinke: Rim; g. Zor.
 13. febr. Cerklje ob Krki: Jezusovo trpljenje.
 13. febr. Kor. Bela: Srbija.
 13. febr. Dobropolje: Planine; g. Presetnik.
 14. febr. Tržič: Mont Blanc.
 15. febr. Ljutomer: Oberamergau; g. Ferk.

Spored proslave

sv. Frančiška Asiškega

dne 21. febr. 1926 v veliki dvorani hotela Union. Priredila Prosvetna zveza.

1. M. Rožanc: koncertna koračnica; igral sal. orkester Prosvetne zveze.
2. Ipavec: Samotar; solospjev: g. akad. Močan.
3. Slavnostni govor; govoril dr. Guido Stant.
4. R. Wagner: Večerna zvezda. (Orkester Prosvetne zveze).
5. Cherubini: Ave Marija, E. Sattner: Naša zvezda, solospjev; pela gđč. Nada Brejčeva.
6. Grieg: Azesova smrt. (Orkester Prosvetne zveze).
7. Dr. A. Tominc: Kulturno delo Frančižkanov med Slovenci. (Skioptično predavanje.)

Prosvetna zveza.

Prosvetno društvo v Šmartnem pri Velenju želi kupiti I. zvezek Krekovega Socijalizma iz l. 1901.

Tamburaški instrumenti, 21 po številu se zelo poceni prodajo. Poizve se pri Prosvetni zvezi v Ljubljani.

Vestnik je dolžno naročiti vsako društvo. Prečitati se mora redno pri mesečnih sejah. Stane za leto 1926 15 Din.

Za tamburaška društva in prijatelje tamburaške glasbe priporočamo »Tamburaš«. Mesečna revija (partiture in

glasbeno-književna priloga). Cena posameznemu zvezku 12 Din, letno 120 dinarjev. Za Ameriko 3 dolarje, za Italijo 75 lir. Naroča se: M. Modic, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 1.

Prosvetno društvo, p. Pišce pri Brežicah, rabi 2. 3. in 12. številke. »Slovenske

Družine«, zato prosi, da bi mu jih poslal na gornji naslov proti odškodnini, kdor jih ima ter jih lahko pogreša.

Tej številki Vestnika so priloženi naročilni listki za misjonske knjižice. Vsako društvo naj pogleda ali še nima v naroči.

Knjižnica.

Josip Grdina: Štiri leta v ruskem ujetništvu. V dodatku: **Pregled zgodovine ruskega naroda.** Z mnogimi slikami. Vel. 8° 611 str. Ljubljana, 1925. Založil pisatelj. Komisijska zaloga Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani. Broš. 80 Din, vez. v celo platno 100 Din.

Le iztežka bi se našla pri nas poučna knjiga, ki bi bila za naše knjižnice tako primerna kakor je ta in ki bi jo zato mogel tako toplo priporočati. Nobena knjižnica, ne velika, ne mala, ne sme biti brez nje; kjer morejo, naj jo naroče v dveh izvodih.

Pisatelj nam prav podomače, zelo mikavno in živo pripoveduje, kaj je doživel v svojem ujetništvu na Ruskem tekom svetovne vojne. Poleg tega nam pa pestro opisuje mesta, kamor ga je zanesla usoda, njihove spomenike in zgodovino. Prav rad se pomudi pri šegah in običajih ruskega naroda ter jih primerja z našimi domačimi. Nazorno nam govori o pravoslavni veri, o razkolu med rimsko-katoliško in pravoslavno

Cerkvijo ter o verskem življenju ruskega naroda. Zelo ga seveda zanimajo politične razmere, zato so tudi poglavja, ki govorijo o ruski revoluciji l. 1917., o njenih vzrokih in posledicah izredno poučna. Pestre so slike, kjer govori pisatelj o prilikah in neprilikah na svojem potu v osvobojeno domovino. Pisatelj zna tako živo in kar je tudi mnogo vredno, tako hudomušno pripovedovati, da se bere knjiga kakor roman.

Knjigi je dodan precej obširen dodatek: Zgodovinski razvoj Rusije. S tem knjiga samo pridobi, ker nam postane marsikaka stvar jasna in razumljiva šele na podlagi zgodovine. — V celi obširni knjigi sem naletel samo na par stavkov, ki bi se bolje glasili malo drugače. Tudi je škoda, da ni dodan knjigi vsaj majhen zemljevid, s čimer bi delo mnogo pridobilo. Vendar, kljub tem majhnim napakam je delo kakor rečeno vredno vse hvale in je želeti, da se kar najbolj razširi po naših društvih in domovih.